

De Standaard

De minister als luisterend oor

Reportage DE BAAN OP MET JOKE SCHAUVLIEGE Een variant op het klassieke tooggesprek, noemt ze het zelf. Of nog: een oefening in luisteren. We pikten een avond aan bij de culturele roadshow van minister Joke Schauvliege (CD&V).

Van onze redacteur

U was niet op de hoogte van de 'ronde van Vlaanderen' van de minister van Cultuur? Best mogelijk, want de uitnodiging werd in de eerste plaats gepost bij de CD&V-aanhang in de vijf provincies. 'Maar we hebben het initiatief ook opengetrokken tot iedereen die van cultuur houdt', zegt Joke Schauvliege.

En dus zitten in de raadzaal van het Kortrijkse stadhuis niet alleen West-Vlaamse mandatarissen rond de tafeltjes, maar ook een kunstenaar en zijn galeriehouder, een musicalpauz, enkele goedgeplaatste insiders, naast veel 'middenvelders' en leden van cultuurverenigingen. Het zaalbeeld oogt nogal grijs.

De deelnemers buigen zich over enkele krachtlijnen en uitdagingen van het ontkiemende cultuurbeleid. In kleine groepjes kunnen ze hun mening kwijt.

Jargon

Schauvliege schuift mee aan de tafeltjes en maakt notities. Ze mengt zich nergens in het debat. Tot op de draad versleten thema's zoals participatie worden enthousiast opgepikt. We raken er blijkbaar niet over uitgepraat.

'Cultuurdeelname mag geen schuldgevoel opwekken', zegt iemand. 'Ze moet onderdeel worden van het gewone leven. We willen toch ook niet iedereen naar het basket sturen?' Meteen hoor je wie het jargon meester is en woorden in de mond neemt zoals 'toeleiding' en 'kansengroepen'.

De discussie is strikt getimed en gestuurd. Iedereen komt aan bod, de gesprekken kabbelen rustig voort. Nergens worden ze vinnig of polemisch. Bij wijze van slot maakt Schauvliege een instant samenvatting, aan de hand van enkele steekwoorden. Zoals bij een goede preek geeft ze ook een zending mee. 'Het stopt hier niet', zegt ze. 'Dit is een aanzet om de discussie verder te zetten.'

Na afloop klinkt tevredenheid, maar ook een zweem van ontgoocheling: 'Het was toch meer een pr-moment', vang ik op.

Waarom doet de minister dit, terwijl ze toch al in februari het Cultuurforum 2020 in het leven riep? Dat is al een soort inspraakorgaan, met zeven 'ateliers' die de professionele kunsten

vertegenwoordigen. De werkgroepen schrijven tegen juni een gezamenlijke tekst, die een strategisch toekomstbeeld voor cultuur in Vlaanderen moet schetsen.

Een hippe formule is deze ronde van Vlaanderen niet, moet Schauvliege toegeven. Wat ze er precies mee op het oog heeft? Een vorm van netwerken? Een inspraakronde voor een zo breed mogelijk publiek? Of toch meer een briefing over haar beleidsnota?

Alle drie, zo blijkt. 'Maar toch vooral netwerken. Mensen trekken zich op aan wat ze horen van anderen, hoe het vaak ploeteren is in lokale cultuurraden of verenigingen.'

Ze ziet zo'n avond idealiter als een goed tooggesprek over cultuur, zegt ze. 'Diepe inhoudelijke discussies mag je niet verwachten. Maar wat de basis denkt, is daarom niet minder waardevol. Ik noem het een "landelijke, visie, tegenover de "hogere, visie op cultuur die soms wat gecrispeerd kan zijn.'

Vrijwilliger

Kan ze wat aanvangen met de opmerkingen, verzamelde notities en tips uit de goed zichtbaar opgestelde 'ideeënbust'? Schauvliege: 'Enkele waardevolle suggesties pikken we op voor de volgende beleidsbrief. Zoals het voorstel om één keer per jaar met een kunstenaar naar de klas te trekken. Daar wil ik het met mijn collega Pascal Smet (de minister van Onderwijs, red.)over hebben. Ook mooi is het voorstel om het bedrijfsleven te betrekken bij participatie.'

'En dan is er nog de steeds terugkerende opmerking over het sociaal-culturele verenigingsleven. Je engageert je als vrijwilliger blijkbaar niet meer voor vijftig jaar, maar voor welbepaalde projecten. De korte termijn: het is ook iets waar het cultuurbeleid op moet inspelen.'

Wo 31 maart, update: 21.38u